

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/195/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119214286
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119214286.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v spore žalobcu: Rozhlas a televízia Slovenska, Mlynská dolina, 845 45 Bratislava, IČO: 47 232 480, proti žalovanému: E. R., H.. XX.X.XXXX, C. A. XXX/XX, XXX XX K., o zaplatenie 264,37 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 89,61 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 88% zo zaplateného súdneho poplatku, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou podanou na tunajšom súde dňa 12.9.2019 žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 264,37 eur, úhradu poštových sadziieb spojených s vymáhaním vo výške 1,45 eur a trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku.

2. Žalobu odôvodnil tým, že je verejnoprávnou inštitúciou zriadenou na základe zákona č. 532/2010 Z.z. o Rozhlase a televízii Slovenska a je aktívne legitimovaný na podanie návrhu podľa § 4 ods. 1 a § 10 ods. 5 zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska (ďalej len "zákon"). Žalovaný je zo zákona platiteľom úhrady za služby verejnosti podľa zákona č. 3 písm. a) zákona vo výške 4,64 eur mesačne. Žalobca kontrolou úhrad zistil, že žalovaný ku dňu podania žaloby nezaplatil úhradu za obdobie od 1.6.2014 do 30.6.2019. V zmysle § 10 ods. 2 zákona žalobca písomnou výzvou zo dňa 6.6.2019 vyzval žalovaného na zaplatenie omeškanej úhrady a poštových sadziieb súvisiacich s odoslaním výzvy. Žalovaný ale úhrady do 30 dní od doručenia výzvy nezaplatil, a preto je povinný zaplatiť aj pokutu podľa § 10 ods. 3 zákona. Dlh žalovaného predstavuje sumu 264,37 eur pozostávajúcu z neuhradených mesačných predpisov v kontrolovanom období 1.6.2014 do 30.6.2019 vo výške 247,37 eur a pokuty vo výške 17,- eur.

3. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril, oznámenie o podanej žalobe bolo zverejnené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu dňa 4.12.2019.

4. Podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pojednávanie v spotrebiteľských sporoch nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

5. Podľa § 219 ods. 3 CSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke

príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

6. Keďže v tomto prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 264,37 eur, išlo o otázku jednoduchého právneho posúdenia a skutkové tvrdenia strán neboli sporné, súd na prejednanie sporu v súlade s § 177 ods. 2 písm. a/ CSP nenariadil pojednávanie a v zmysle § 219 ods. 3 CSP rozsudok verejne vyhlásil dňa 28.1.2020. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu.

7. Strany sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili. Súd sa vo veci oboznámil so spisovým materiálom a dňa 28.1.2020 vyhlásil pod č. k. 16 Csp 195/2019-30 rozsudok, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 157,76 eur a náhradu poštovného vo výške 1,45 eur, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal oproti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20 %. Súd prvej inštancie vzťah medzi stranami sporu ustálil ako spotrebiteľský a ex offio prihladal na premlčanie podľa § 54a Občianskeho zákonníka.

8. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, a to v časti výroku II. a výroku III. majúc za to, že spochybňuje právnu kvalifikáciu veci ako sporu súvisiaceho so spotrebiteľskou zmluvou, na podklade tejto kvalifikácie súd prvej inštancie vydal nesprávne a nezákonné rozhodnutie. Žalobca v danom vzťahu nemá postavenie dodávateľa a žalovaný nie je v postavení spotrebiteľa. Žalobca v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka nie je dodávateľom. Je vylúčené, aby v tejto veci šlo o spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom na základe § 290 CSP keďže nemôže byť pochýb o tom, že žalobca pri vymáhaní úhrad za služby verejnosti nevystupuje ako dodávateľ, t. j. ako osoba, ktorá koná v rámci svojej obchodnej či inej podnikateľskej činnosti. Hlavný predmet činnosti žalobcu a jeho poslanie sú uvedené v § 3 a § 5 Zákona č. 532/2010 Z. z. o rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Hlavným predmetom činnosti žalobcu je vysielanie televíznej a rozhlasovej programovej služby vo verejnom záujme. Svojim poslaním a špecifickými zákonnými požiadavkami na obsah vysielania sa jeho činnosť nepochybne odlišuje od obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (na rozdiel od komerčných vysielateľov ako podnikateľských subjektov, ktorých poslaním je dosahovanie zisku). Zákon č. 532/2010 Z.z. vo svojom § 6 síce pripúšťa, že žalobca môže mimo hlavného predmetu činnosti vykonávať aj podnikateľskú činnosť, avšak iba za veľmi obmedzených podmienok (podnikateľská činnosť musí súvisieť s hlavným predmetom činnosti žalobcu a zároveň nesmie ohroziť plnenie jeho poslania). V zmysle § 19 ods. 6 Zákona č. 532/2010 Z.z. žalobca nemôže verejné prostriedky podľa § 20 ods. 1 písm. a) Zákona č. 532/2010 Z.z., t.j. príjmy z úhrad za služby verejnosti, ktorých zaplatenie je predmetom tohto konania, používať na podnikateľskú činnosť. Taktiež v zmysle § 4 ods. 3 Zákona č. 340/2012 Z.z. príjmy z úhrady a príjmy z pokút použije žalobca výhradne na zabezpečenie služieb verejnosti v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania. Z uvedeného je zrejmé, že prostriedky získané z úhrad za služby verejnosti môžu byť používané výlučne na financovanie hlavného predmetu činnosti žalobcu, a nie jeho podnikateľskej činnosti. Zákon č. 532/2010 Z.z. dôsledne rozlišuje medzi vyberaním úhrady za služby verejnosti a podnikateľskou činnosťou žalobcu a preto je nepochybné, že žalobca pri výbere úhrad za služby verejnosti nepôsobí v rámci svojej obchodnej ani inej podnikateľskej činnosti, a preto ho nemožno považovať za dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Keďže v konaní pred prvoinštančným súdom nebola vznesená námietka premlčania zo strany žalovaného, neexistoval dôvod pre nepriznanie celého žalovaného nároku, tak ako bol špecifikovaný v žalobe. Žalobca preto žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v časti, v ktorej súd prvej inštancie čiastočne zamietol žalobu, ako aj v časti, ktorou priznal žalobcovi len čiastočne náhradu trov konania rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. Krajský súd v Prešove na podklade podaného odvolania rozsudkom č. k. 9 CoCsp 20/2020-52 zo dňa 10.9.2020 potvrdil rozsudok v zamietavom výroku vo vzťahu k sume 17 eur, vo zvyšku zamietavého výroku a v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania rozsudok zrušila v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca, Rozhlas a televízia Slovenska, je subjektom, ktorý je na základe zákona povinný vyberať a vymáhať úhrady služieb verejnosti poskytovanej ním v oblasti rozhlasového a televízneho vysielania, pričom príjmy z úhrad vedie oddelene od iných príjmov a môže ich použiť výlučne na zabezpečenie služieb verejnosti a činnosti spojené s vymáhaním úhrad. Účelom úhrad je pritom finančné zabezpečenie služieb verejnosti v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania poskytovaných Rozhlasom a televíziou Slovenska (§ 2, § 4 ods. 2, 3, 4 Zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti

poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska). Zo zákonnej úpravy tak nevyplýva, že by žalobca pri vyberaní úhrad vykonával činnosť majúcu atribúty dodávateľskej činnosti, odvolacia argumentácia žalobcu akcentujúca uvedené bola relevantnou. Vychádzajúc z úpravy danej zákonom, Rozhlas a televízia Slovenska nemá pri poskytovaní služieb verejnosti status dodávateľa, v súvislosti s jeho činnosťou, neuzatvára sa zmluva medzi ním a platiteľom úhrad. Vzťah medzi Rozhlasom a televíziou Slovenska a platiteľom úhrad je založený zákonom, povinnosť platiť úhrady v určenej výške a v lehote je daná zákonom. Ide o zákonnú povinnosť platiteľa úhrad a zákonné právo Rozhlasu a televízie Slovenska na úhrady, z čoho vyplýva neexistencia zmluvného vzťahu. Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie vec opätovne prejednať, pričom má vychádzať z toho, že žalobou voči žalovanému uplatnený nárok na úhradu služieb verejnosti nie je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, čoho dôsledkom je to, že pri absencii vznesenia námietky premlčania mu ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka neumožňuje skúmať to, či premlčané právo je alebo nie je možné vymáhať.

10. Po vrátení veci súd prvej inštancie opätovne preskúmal obsah spisu vrátane oboznámenia sa s rozhodnutím odvolacieho súdu a zistil tento skutkový stav:

11. Z prehľadu predpisov a platieb súd zistil, že žalovanému boli vykonané predpisy platieb za poskytovanie služieb verejnosti Rozhlasom a televíziou Slovenska (ďalej len "RTVS") od 06/2014 do 06/2019 vo výške 4,64 eur mesačne, spolu vo výške 283,04 eur. Za toto obdobie žalovaný vykonal úhrady spolu vo výške 37,12 eur (8 x 4,64 eur).

12. Výzvou zo dňa 6.6.2019 vyzval žalobca žalovaného na zaplatenie nedoplatku, ktorý mal byť ku dňu 30.6.2019 vo výške 248,82 eur (vrátane poštových sadzieb 2 x 1,45 eura). Výzva bola doručená žalovanému dňa 11.6.2019, čo žalovaný potvrdil podpisom na doručení.

13. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 532/2010 Z.z. o Rozhlase a televízii Slovenska rozhlas a televízia Slovenska je oprávnená vykonávať len takú podnikateľskú činnosť, ktorá súvisí s predmetom jej hlavnej činnosti a ktorá nesmie ohroziť plnenie jej poslania podľa § 3 a jej hlavnej činnosti podľa § 5 ods. 1. Prostriedky získané z podnikateľskej činnosti používa Rozhlas a televízia Slovenska na vykonávanie svojej hlavnej činnosti.

14. Podľa § 3 písm. a/ zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska (účinný od 01.01.2013) platiteľ úhrady (ďalej len "platiteľ") je fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľ elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome.

15. Podľa § 2 písm. b/ zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike (na ktorý priamo odkazuje ustanovenie § 3 písm. a/ zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska) na účely tohto zákona sa rozumie v elektroenergetike:

8. koncovým odberateľom elektriny odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ elektriny mimo domácnosti, ktorý nakupuje elektrinu pre vlastnú spotrebu,

9. odberateľom elektriny v domácnosti fyzická osoba, ktorá nakupuje elektrinu pre vlastnú spotrebu v domácnosti.

16. Podľa § 2 písm. a/ ods. 14 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike na účely tohto zákona sa rozumie všeobecne univerzálnou službou služba pre odberateľov elektriny v domácnosti, odberateľov plynu v domácnosti alebo malé podniky, ktorú poskytuje dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu na základe zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke plynu, a ktorá zahŕňa súčasne distribúciu elektriny a dodávku elektriny alebo distribúciu plynu a dodávku plynu a prevzatie zodpovednosti za odchýlku, v ustanovenej kvalite za primerané, jednoducho a jasne porovnateľné, transparentné a nediskriminačné ceny.

17. Podľa § 3 písm. a/ zákona č. 68/2008 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom (účinný od 01.04.2008 do 31.12.2012) platiteľ úhrady (ďalej len "platiteľ") je fyzická osoba, ktorá je koncovým odberateľom elektriny v odbernom mieste, z ktorého sa odoberá elektrina pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome.

18. Podľa § 2 písm. b/ zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike (na ktorý priamo odkazuje ustanovenie § 3 písm. a/ zákona č. 68/2008 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom) na účely tohto zákona sa rozumie v elektroenergetike:

22. koncovým odberateľom elektriny odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ elektriny mimo domácnosti, ktorý nakupuje elektrinu pre vlastnú spotrebu,

23. odberateľom elektriny v domácnosti fyzická osoba, ktorá nakupuje elektrinu pre vlastnú spotrebu v domácnosti.

19. Podľa § 2 písm. a/ ods. 29 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike na účely tohto zákona sa rozumie všeobecne univerzálnou službou služba pre domácnosti a malé podniky, ktorú poskytuje dodávateľ elektriny alebo plynu na základe zmluvy o dodávke elektriny alebo plynu, a ktorá zahŕňa súčasne distribúciu elektriny a dodávku elektriny alebo distribúciu plynu a dodávku plynu a prevzatie zodpovednosti za odchýlku.

20. Súd prvej inštancie súc viazaný právnym názorom odvolacieho súdu teda mal za úlohu rozhodnúť už len o zvyšku nároku, ktorý predstavoval sumu 89,61 eur (pôvodne žalovaných 264,37 eur po odpočítaní právoplatne zamietnutých 17 eur a po odpočítaní právoplatne priznaných 157,76 eur).

21. Keďže odvolací súd ustálil, že žalobca nemá pri poskytovaní služieb verejnosti status dodávateľa, v súvislosti s jeho činnosťou, neuzatvára sa zmluva medzi ním a platiteľom úhrad. Vzťah medzi žalobcom a platiteľom úhrad je založený zákonom, povinnosť platiť úhrady v určenej výške a v lehote je daná zákonom.

22. Žalobca si voči žalovanému uplatnil nárok na úhrady za obdobie od 6/2014 do 6/2019.

23. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované RTVS (resp. do 31.12.2012 zákona č. 68/2008 Z.z.) úhrada sa platí mesačne; úhradu za príslušný kalendárny mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

24. Podľa § 10 ods. 1 až 3 zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované RTVS platiteľ, ktorý nezaplatí úhradu podľa § 7, je v omeškaní so zaplatením úhrady (obdobne do 31.12.2012 podľa § 11 ods. 1 zákona č. 68/2008 Z.z.). Ak vyberateľ úhrady zistí, že platiteľ je v omeškaní so zaplatením úhrady, je povinný ho písomne vyzvať do 60 dní od zistenia tejto skutočnosti na zaplatenie tejto úhrady a na zaplatenie poštových sadziieb súvisiacich s odoslaním výzvy na zaplatenie úhrady. Ak platiteľ podľa § 3 písm. a) nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia výzvy podľa odseku 2, platiteľ je povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu 17 eur.

25. Podľa § 10 ods. 5 zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované RTVS nárok na zaplatenie úhrady, s ktorou je platiteľ v omeškaní, pokuty podľa odsekov 3 a 4 a poštových sadziieb je povinný vyberateľ úhrady uplatniť na súde.

26. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované RTVS platiteľ podľa § 3 písm. a) platí úhradu 4,64 eura za každý aj začatý kalendárny mesiac. Platiteľ podľa § 3 písm. a), ktorý je evidovaný dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti vo viacerých odberných miestach, platí úhradu len za jedno odberné miesto, ak vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady podľa § 9 ods. 6 písm. c). Do 31.12.2012 to bolo v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 68/2008 Z.z. (160,- Sk = 4,64 eur).

27. Vychádzajúc z citovaných ustanovení splatnosť úhrady za príslušný mesiac bola do konca tohto príslušného kalendárneho mesiaca a nasledujúcim dňom (prvým dňom nasledujúceho mesiaca) sa platiteľ úhrady dostal do omeškania.

28. Súd prvej inštancie s ohľadom na viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu priznal žalobcovi k v pôvodnom konaní právoplatne priznanej sume 157,76 eur aj sumu 89,61 eur, ktorá predstavuje sumy z v pôvodnom konaní pre premlčanie nepriznaných splátok poplatkov za služby verejnosti poskytované RTVS, t. j. žalobcom.

29. Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

30. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. Podľa § 255 ods. CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

32. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán sporu. Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 94 % (spolu 247,37 eur z pôvodne žalovaných 264,37 eur), žalovaný mal úspech v rozsahu 6 %, preto súd priznal žalobcovi oproti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 88 % zo zaplateného súdneho poplatku, nakoľko len tieto trovy žalobca požadoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.